

Klima og sundhed i et krisesamfund

Andreas Bach Mortensen, områdechef i Landbrug & Fødevarer
Mejeriforeningen, 18. maj 2022

Noget at leve af. Noget at leve for.

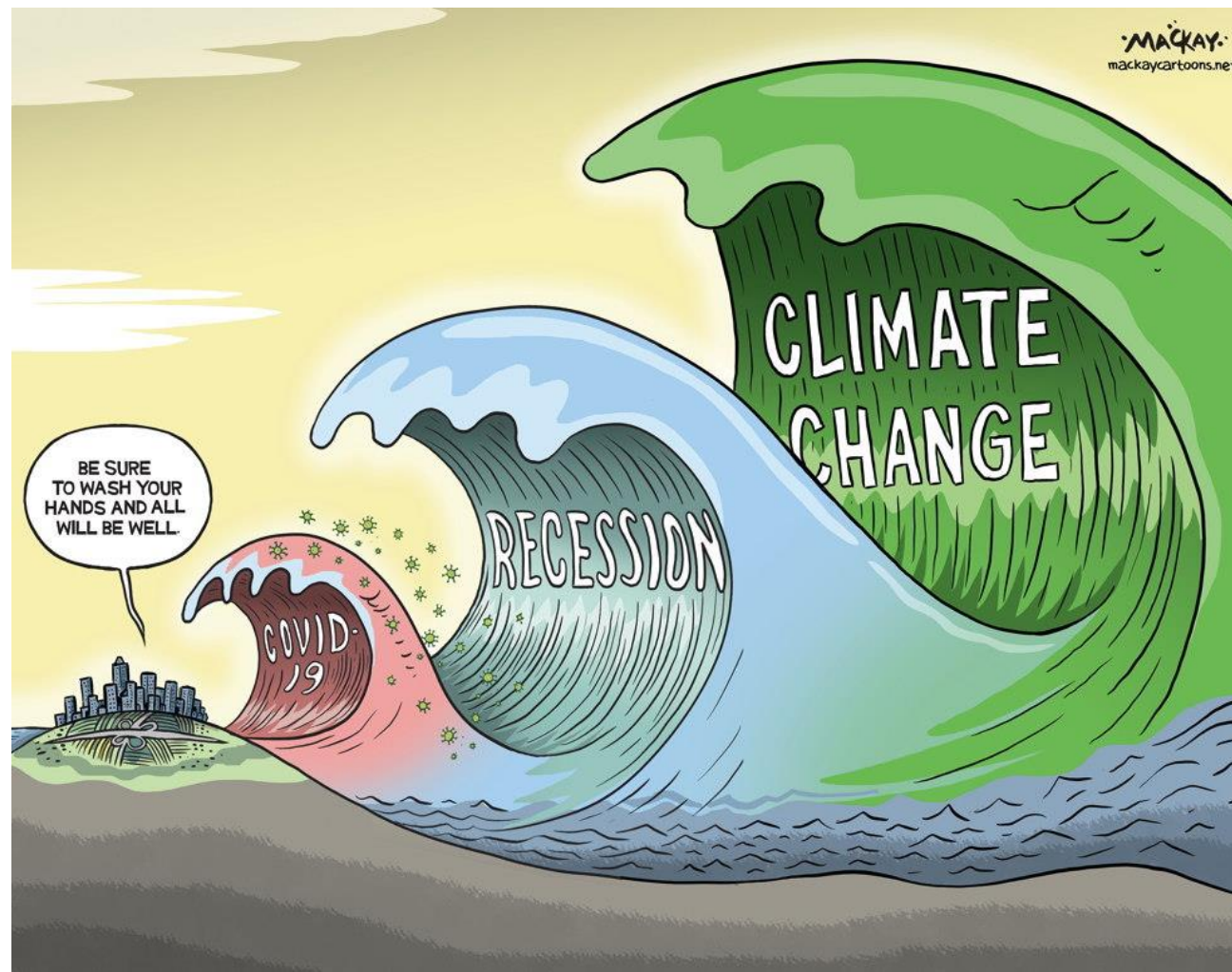
Øde gader, social afstand og lukkede forretninger har været symptomerne på coronakrisen i 2020. Men pandemien er ikke en enestående krise, påpeger Mikkel Vedby Rasmussen i denne samfundsdiagnose. Krisen er blevet en tilstand, et vilkår for vores tid – med finanskrisen og klimakrisen som andre aktuelle eksempler – og det at håndtere kriser er en kompetence, som definerer en politisk leders succes, hvad enten man hedder Churchill, Trump eller Frederiksen.

Krisesamfundet er en analyse af coronakrisen og tidens krite-tegn og sætter alt fra Mette Frederiksens håndtering af pandemien over Sigmund Freud til zombiefilm under luppen og stiller skarpt på, hvad det betyder for vores samfund, når krisen ikke er undtagelsen, men reglen.

Krisesamfund

- Bølger af kriser: Den ene erstattes af den næste.
- Krisen bliver normalt tilstand, ikke undtagelsestilstand.
- Befolkningen – og vores politiske system – har svært ved at rumme og håndtere flere kriser samtidigt.
- Derfor erstatter krisepolitik i stigende grad strukturpolitik.

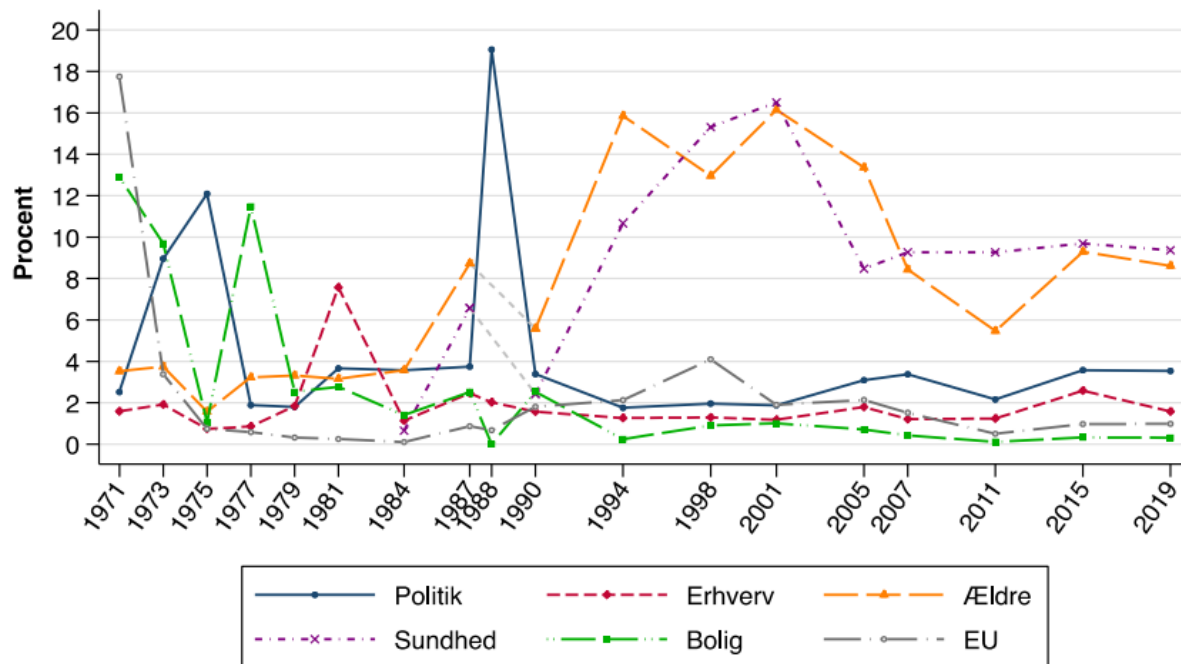
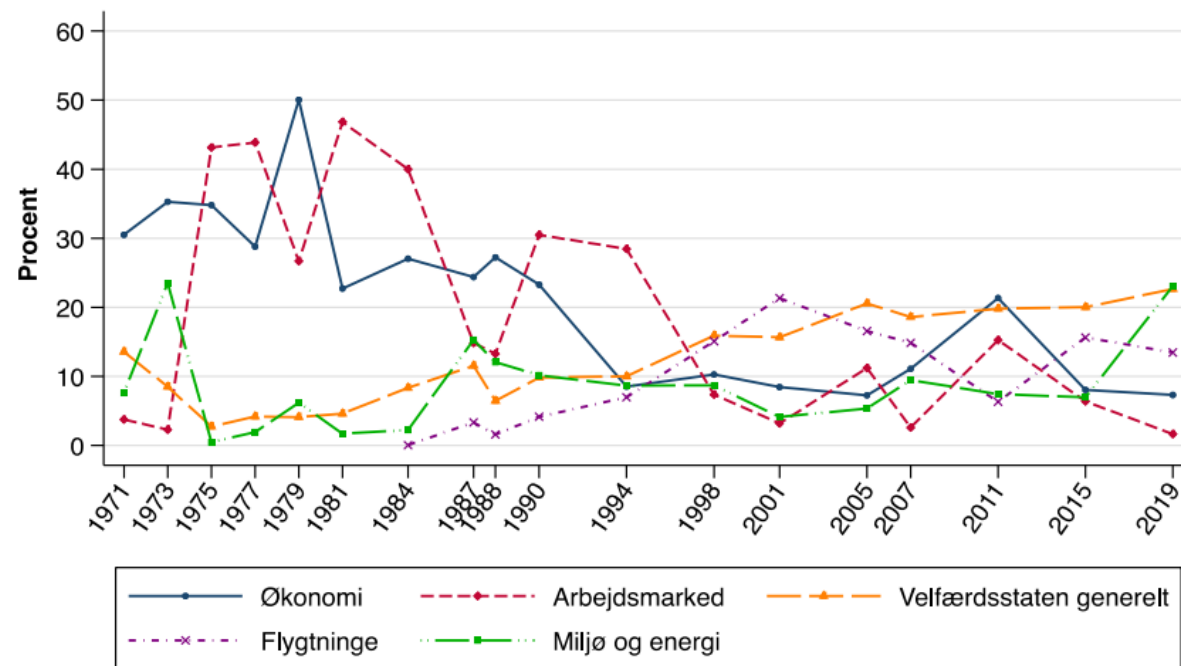
Noget at leve af. Noget at leve for.

Vælgernes prioriteter

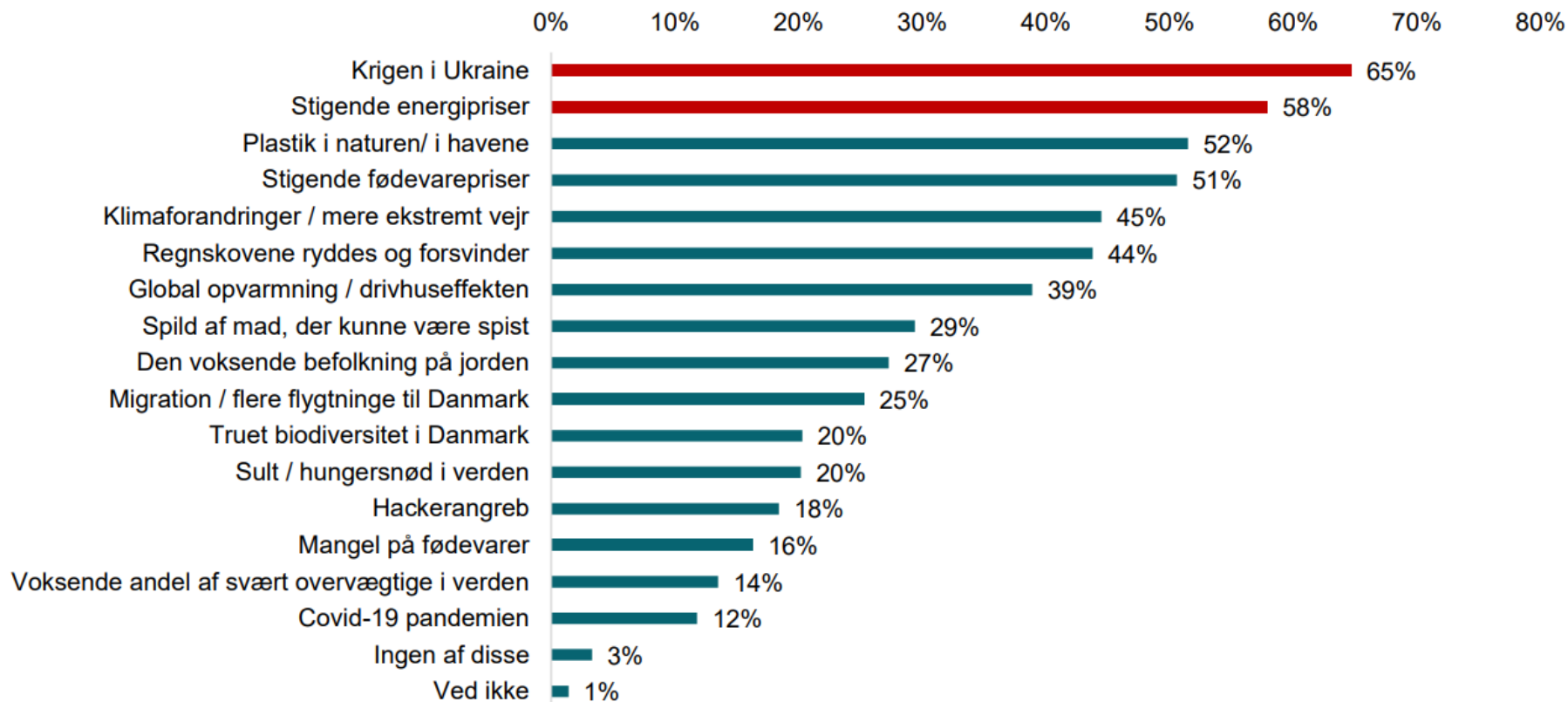
- Klima fik sit store folkelige gennembrud i 2019 – og 2021?
- Klimaloven (2020) markerer en ny ramme om dansk politik i stil med budgetloven.
- Klima og sundhed var indtil for få år siden to parallelle dagsordener. Nu bliver de fusionerede.

Noget at leve af. Noget at leve for.

Er vi på vej ind i en ny tid?

Spg: Nedenfor ser du nogle bekymringer, som andre har givet udtryk for. Er der nogle af dem, som er en bekymring for dig? Du kan vælge så mange, du vil.

Norstat for Landbrug & Fødevarer, april 2022 n=1006. Undersøgelsen er repræsentativ på køn, alder, region og uddannelse

Noget at leve af. Noget at leve for.

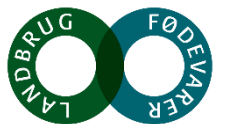

Klima og sundhed som dominerende dagsordener

- Klima og sundhed har skiftevis afløst hinanden som dominerende kriedagsordener gennem de seneste år
 - Klimavalget 2019
 - Coronakrisen og den efterfølgende sundhedskrise
- Tendens: Klima spiller ind i næsten alle andre områder
 - Klima-institutioner låser dagsordenen
 - Klima bliver (af mange) opfattet som en krise

Noget at leve af. Noget at leve for.

Når klima "tryner" sundhed

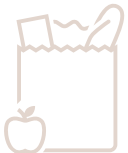
Kostrådene afspejler nu også klimahensyn

Klimamærkning af dagligvarer afspejler ikke sundheds- og ernæringshensyn

Afskaffelse af skolemælk i Københavns Kommune, som delvist begrundes med hensyn til klimaet

Minimumskriterier for bæredygtighed i offentlige køkkeneres fødevareindkøb

Frivillighed eller formynderi?

**Regeringen lytter til medarbejderne:
Det skal være op til den enkelte
statslige arbejdsplads, om man ønsker
vegetardage eller ej**

02-11-2020

Regeringen har efter dialog med flere lønmodtagerorganisationer besluttet, at det skal være op til den enkelte statslige arbejdsplads, om man ønsker at indføre vegetardage eller ej.

Hvad betyder det realpolitisk?

Noget at leve af. Noget at leve for.

Realpolitisk betydning

For det politiske system

- Klima kan tænkes ind i det meste
- Behov for andre strukturelle dagsordener

For politiske ”håndværkere”

- Ingen pauser for kriseaktører
- Mulighedsvinduer

Noget at leve af. Noget at leve for.

Eksempler

Indenfor paradigme

- Lavbundsforde → Landbrugsaftale
- Sundere mad hele livet

Udenfor paradigme

- Landdistriktsudspil
- Ukraine-politik (fødevareforsyningssikkerhed, energiforsyningssikkerhed)

Noget at leve af. Noget at leve for.

Lad landbruget bidrage i krisen

Af Søren Søndergaard, formand, Landbrug & Fødevarer

Spørgsmål?

Noget at leve af. Noget at leve for.

